

Uitvoeringsorganisatie
Bedrijfsvoering Rijk
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Jaarverslag

UBR | Rijksconsultants

20

20

Voorwoord

2020: Samenwerken op afstand

Met trots presenteer ik het jaarverslag van Rijksconsultants. Hiermee geef ik je graag een inkijkje in onze cijfers, resultaten en opdrachten. Waar we in maart nog bang waren dat het werk zou opdrogen, zo konden we in de zomer het aantal opdracht aanvragen nauwelijks bijbenen. 2020: het jaar van grenzeloos samenwerken, opgavegericht werken en rijksbrede kennisdeling.

In het afgelopen jaar kwamen we als samenleving en als rijksorganisatie voor grote dilemma's en vraagstukken te staan. Corona werd een vast gegeven in ons werk- en privéleven. Voor een groot deel was dit dan ook bepalend voor ons werk in 2020. Maar zo aanwezig als het was, zo veerkrachtig en flexibel hebben wij ons opgesteld.

Zelf heb ik afgelopen zomer de overstap gemaakt van het bedrijfsleven naar UBR. Een overstap in coronatijd zonder de gebruikelijke gesprekken en overleggen op kantoor. Maar bij mijn aantreden in augustus had ons werk al een behoorlijke transformatie doorgemaakt en trof ik een soepel online draaiend Rijksconsultants aan.

Ondanks het grote gemis van elkaars fysieke nabijheid, waren daar gelukkig de vele Webex-vergaderingen, virtuele professionaliseringsmiddagen en online borrels en koffiemomenten. Ook is er samen flink gewandeld met de Ommetje-app.

In 2021 gaan we deze positieve lijn voortzetten en blijven we bijdragen aan een flexibele en wendbare overheid. Daarnaast zetten we komend jaar nog meer in op onze samenwerking met andere UBR-merken, om ook op die manier steeds opgavegericht te kunnen werken.

Veel leesplezier!

Richard Vielvoije

Directeur Rijksconsultants

Highlights

Samenwerken op afstand

 8,4
Evaluatiecijfer

De gemiddelde waardering van onze opdrachtgevers

312

Opdrachten

bij verschillende onderdelen binnen het Rijk

 11
miljoen
Omzet

7

Publicaties

www.rijksconsultants.nl

Professionalisering

Naast netwerkevents en interne trainingen hebben we elke maand professionaliseringsmiddagen met actuele thema's en vooraanstaande veranderaars als:

- Edu Feltmann: 'Interventiekunde en de kracht van taal'
- Roel Bekker: 'Dit had zo niet moeten'

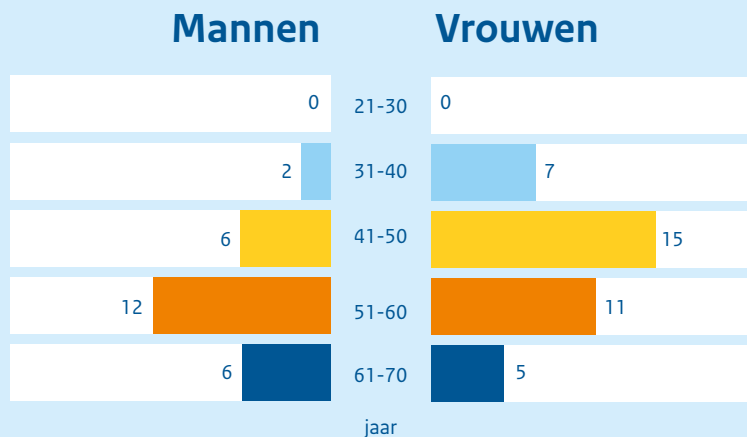
.....

En daarnaast:

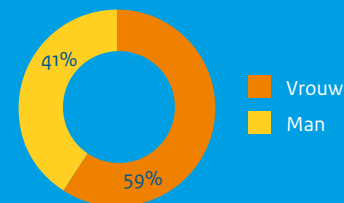
- SIOO Alumnidag: Sterk in ongemak
- Cursus zakelijk tekenen: Beter met beeld
- Kenniskring sessies met De Argumentenfabriek

Feiten & Cijfers: Organisatie

Personeel

 64
Aantal medewerkers

 50,7 jaar
Gemiddelde leeftijd

 2 **4**
Instroom Uitstroom

Flexibele schil

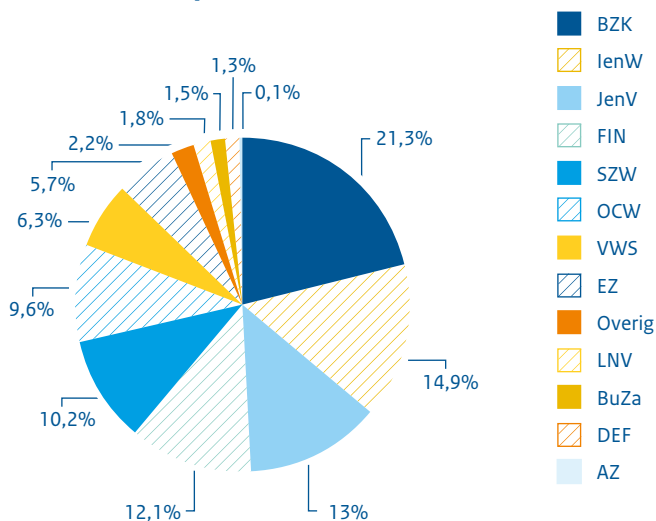
 70
Aantal flexschillers
stand-by

 18
Aantal flexschillers
ingezet

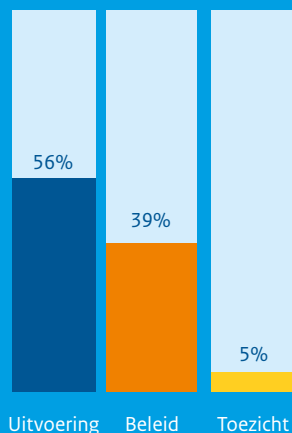
 38 **22**
Instroom Uitstroom

Feiten & Cijfers: Opdrachten

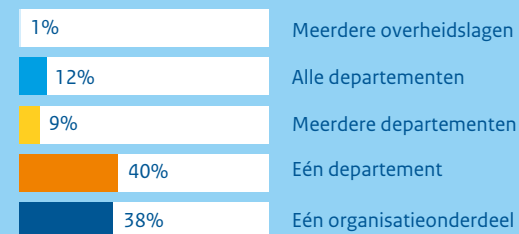
Omzet per ministerie

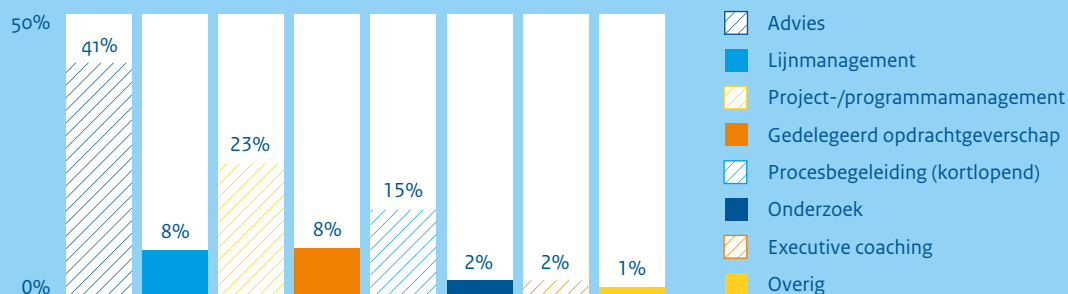
Aantal opdrachten per beleidsproces

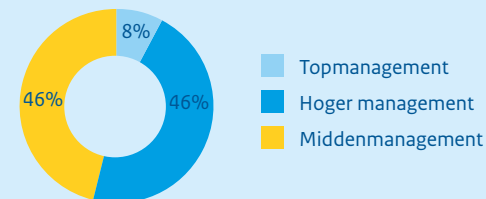
Reikwijdte opdrachten

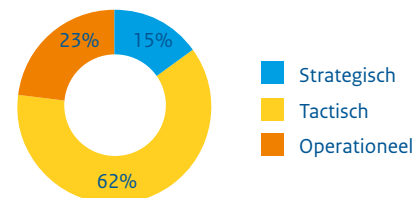
Verdeling omzet per primaire rol

Niveau opdrachtgever

Niveau opdrachten

Grenzeloos samenwerken

De opdracht

Werk aan een overheid die grote, complexe maatschappelijke opgaven grenzeloos samen aan kan pakken. Niet opdrachtgericht, maar flexibel en opgavegericht samenwerken over de grenzen van departementen en bestuurslagen heen.

De aanpak

Als programmateam gaan we de vloer op om te zien hoe er samengewerkt wordt aan grote opgaven. Wat valt op, waar gaat dit goed of juist niet en waarom? Op verschillende niveaus en manieren verzamelen we praktijkvoorbeelden. Met behulp van gerichte interventies trekken we samenwerkingsprocessen vlot. Ook organiseren we samen met de Algemene Bestuursdienst gesprekstafels en een leergang voor programmadirecteuren.

Het resultaat

In samenwerking met de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur schreven we het essay 'van A naar B, via B'. We hebben tevens de verschillende stappen van grenzeloos samenwerken verwerkt in een (kaart)spel en geholpen bij de ontwikkeling van de Koerskaart om opgavegericht te werken. Daarnaast zetten we diverse leergroepen op en halen we in samenwerking met Manon Ruijters 'Beelden van Goed Werk' op.

Met deze mooie resultaten laat de beweging Grenzeloos Samenwerken zien dat een niet-traditionele aanpak zijn vruchten afwerpt. Het is een meerjarig en meervoudig traject, waarbij het doel is om de Rijksoverheid wendbaarder te maken, meer samen te gaan werken en een beweging te creëren waarbij opgavegericht werken de nieuwe norm is.

“

Waarom Rijksconsultants

Rijksconsultants komen overal in de Rijksoverheid, en dat is een grote meerwaarde van deze groep professionals. Ze kunnen ons bij uitstek verder helpen in deze beweging van opgavegericht werken. Ze trekken op innovatieve en behendige wijze complexe processen vlot, waarbij samenwerken een grote rol speelt.

”

Ellen Viergever

Programmamanager
Grenzeloos Samenwerken

Terminal Noord

MOXX-Box van Gispen

Vorbereiding op een nieuwe manier van werken

Op verschillende manieren denken we als overheid na over werken in een wereld na corona. We hebben in 2020 veel moeten schakelen, aanpassen en veranderen. Als Rijksconsultants vinden we het belangrijk om een rol te spelen in het vormen van deze nieuwe manier van werken: Hoe zal dat eruit gaan zien en wat hebben we het afgelopen jaar geleerd? Daarom hebben we deze tijd benut om ervaringen op te halen en te experimenteren met nieuwe manieren van werken. We leerden waardevolle lessen en hebben mooie initiatieven opgezet. Een aantal van deze projecten lichten we graag toe:

- **Rijksdienst 2022:** Om wendbaar werken een boost te geven, is BZK het project Rijksdienst 2022 gestart. Samen met diverse rijkscollega's schetsen Anne-Marie Buis en Nienke Cox een nieuw toekomstperspectief: de ambitie Rijksdienst 2022. Dit is namelijk de tijd om na te denken over hoe we ons werk op een andere, meer wendbare manier kunnen organiseren. Door bewuste keuzes te maken over waar, wanneer, hoe en met wie je werkt, over organisatorische grenzen van verschillende ministeries, medeoverheden, wetenschappen, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven heen. Met Rijksdienst 2022 werken we aan een uitvoeringsprogramma om deze ontwikkelingen vanuit de bedrijfsvoering optimaal te ondersteunen.
- **Smart buildings:** De hele wereld digitaliseert, ook gebouwen. Rodica Teodorescu en Saskia van Heusden leverden bouwstenen aan voor het opstarten van een rijksbreed programma 'slimmer gebruikmaken van kantoren'. Binnen dit programma hebben we in kaart gebracht wat er allemaal nodig is om duurzaam en toekomstproof te werken als overheid. We hebben rijksbreed 'Smart Building'-initiatieven kunnen bundelen om digitale vernieuwingen sneller en doelgerichter te kunnen doorvoeren. Het geeft handvatten en houvast om flinke stappen te zetten op het gebied van hybride werken, duurzaamheid, efficiënter m²-gebruik en bedrijfsvoering, gebouwonderhoud, veilig werken en het verkleinen van de CO₂-voetafdruk.
- **Pop-upkantoor:** In 2020 hebben Jelma Miedema en Peter Blokhuis samen met FMH, het RVB en SSC-ICT in één jaar tijd pop-upkantoor Terminal Noord opgeleverd. Het nieuwe, duurzame inbouw pakket is onder andere opgebouwd met MOXX-Boxen, naar ontwerp van Gispen. Deze afsluitbare boxen, zonder vaste wanden, zijn te gebruiken in kantoortuinen en zijn volledig demonteerbaar, dus herbruikbaar. Ook op andere plekken is gerecycled materiaal en meubilair ingezet. Het kantoor is ingericht als innovatieve werk- en ontmoetingsplek, met het oog op morgen. Genoeg ruimte voor iedereen en een vergaderverdieping met Webex-borden om ook op afstand hybride te kunnen werken.

Kennismanagement en -deling in 2020

Dit jaar hebben we belangrijke stappen gemaakt in kennismanagement en -deling. We willen graag nieuwe kennis opdoen, leren en expertise vergaren. Maar evenzo belangrijk voor ons is het teruggeven van al die kennis. Hoe kunnen we onszelf ontwikkelen, en daarmee anderen een stapje verder helpen? Een paar voorbeelden uit onze praktijk:

- **Governance-training:** We helpen organisatieonderdelen al jaren met onze Governance-expertise aan een grotere implementatiekracht. In 2020 ontwikkelde Jip Op den Kamp samen met de Kenniskring Governance een training om overheidscollega's uit alle bestuurslagen, die in hun taak, opdracht of rol tegen Governance-aspecten aanlopen, verder te helpen. Deze 1-daagse interactieve workshop was een succes met in totaal 75 deelnemers en twee maatwerkvragen voor teams van het ministerie van Financiën en van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Begin 2021 volgen er nieuwe sessies van deze workshop alsmede een aantal maatwerksessies.
- **Datagedreven dienstverlening:** Datagedreven werken wordt steeds belangrijker. Beter gebruik van en inzicht in data kan ons helpen gericht en efficiënter te sturen en beleid te maken. Vanuit dat inzicht en de wens om zelf meer te leren over data en die kennis te delen, hebben Pieter de Flines en Marieke Langemeijer samen met partners de opleiding *Datagedreven Adviseren* opgezet. De eerste pilot werd aangeboden binnen de overheid en leverde enthousiaste reacties op. De vraag was groter dan het aanbod. Er komt hier dan ook zeker een vervolg op in het nieuwe jaar.

“

*Informatief
Stof tot nadenken
Interessant
Interactief
Prikkelend
Uitdagend
Leerzaam
Inspirerend*

”

**Deelnemers over de
Governance-training**

Kennismanagement en -deling in 2020

- **JenV-programma Koers en kansen:** Els Vergouwen en Birgit Dewez ondersteunden het programma Koers en Kansen bij het ophalen van inzichten en 'lessons learned'. Het programma heeft met partners in de zorg, de justitieketen en uit gemeenten experimenten ontwikkeld om 'evidence based' recidive te verminderen. Door middel van *reflection-in-action* is al tijdens het traject gebruik gemaakt van inzichten en lessen en werd waar nodig, direct bijgestuurd. De waardevolle lessen zijn op duurzame wijze gestructureerd en gerubriceerd. De lessen, methodieken en ervaringen zijn door deze kennisborging op aanstekelijke wijze naar boven gehaald en beschikbaar voor anderen.

We maakten een podcast over (persoonlijk) leiderschap bij thuiswerken.

Ook recenseerden we meerdere boeken waarbij vooral de bruikbaarheid voor de Rijksoverheid uitgelicht werd.

En we organiseerden intern een LinkedIn-training om zo onszelf alsmede Rijksconsultants als merk meer online zichtbaarheid te geven.

Rijksconsultants in coronatijd

COVID-19 had in 2020 een grote impact op onze samenleving, maar ook op ons werk. Op verschillende lagen zagen wij (de effecten van) de pandemie doorschemeren in onze werkzaamheden. Een drietal opdrachten uitgelicht:

- **Logistiek Coördinatie Centrum:** Toen de eerste lockdown tijdens de coronacrisis een feit werd, werkte Nicole Huijskes vanuit Koninkrijksrelaties mee aan een uitdagende opdracht: samen met een speciaal team een Logistiek Coördinatie Centrum voor het Caribische deel van het koninkrijk (LCCC) opzetten. Zo konden in coronatijd ook voor de relatief geïsoleerde Caribische eilanden de cruciale, vitale processen in gang blijven.
- **Programmadiirectie:** Vanaf het begin van de pandemie was er een 'crisisorganisatie' actief bij VWS, die zich bezighield met de bestrijding van COVID-19. Martijn Vriens hielp bij de organisatieontwikkeling van de 'nieuwe' VWS-programmadiirectie COVID-19 (PDC-19). De voornaamste doelen waren het versterken van de samenwerking binnen de zeer snelgroeiende organisatie, het vormgeven en begeleiden van een proces om te komen tot een langetermijnstrategie voor de bestrijding van de pandemie, en het initiëren van praktische interventies, zoals de werkdruk in deze crisis beheersbaar maken.
- **CoronaMelder:** Ook leverden we een bijdrage aan de (door)ontwikkeling van CoronaMelder. Cor van der Krogt bereidde de transitie voor van de in beheer name van de app en de achterliggende infrastructuur door DICTU en CIBG. Dit gebeurde met een multidisciplinair team van experts van binnen en buiten de Rijksoverheid. De corona-app was een belangrijke stap in het digitaal ondersteunen van de bestrijding van COVID-19 en was ondergebracht bij het programma Realisatie Digitale Ondersteuning van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

“
Waarom Rijksconsultants
Rijksconsultants kunnen fungeren als hulpmotor. De rijksconsultant kreeg het met ons voor elkaar om binnen de immer groeiende opdracht tijd te nemen om te werken aan een goede opbouw, structuur en cultuur. Spiegelen, ideeën presenteren, motiveren en initiatief tonen. En dat alles vol enthousiasme, autonomie, met kennis van zaken en met gezag.”

Henri van Faassen
Programmadirecteur
COVID-19 bij het ministerie
van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Implementatie LBR-methodiek

De opdracht

Zorg dat de inspecteurs bij bedrijven waar met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen wordt gewerkt de nieuwe Landelijke Benadering Risicobedrijven-methode actief gaan gebruiken met behulp van het informatievoorzieningssysteem (GIR2).

De aanpak

“Toen mijn opdracht startte, was Eric Blok vanuit I-Interim Rijk (IIR) al een jaar betrokken bij de nieuwbouw van het informatievoorzieningssysteem. Ik ben allereerst in gesprek gegaan met zoveel mogelijk betrokkenen van de aaneengesloten organisaties, zoals de Inspectie SZW, de omgevingsdiensten, de veiligheidsregio’s en het waterkwaliteitsbeheer. Zo kon ik in kaart brengen wat er speelde en boven tafel krijgen wat ze nodig hadden. Samenwerken met Eric was essentieel om het IT-deel te begrijpen en de methodiek en het systeem te kunnen implementeren. Door goed naar elkaar te luisteren en af te stemmen, probeerden we samen zo consistent en transparant mogelijk te communiceren en samen te werken aan de uniformiteit van systemen, werkwijze en communicatie. De kennis van veranderkunde vanuit Rijksconsultants en de informatievoorziening van IIR kwamen handig samen en sloten goed op elkaar aan.”

Het resultaat

De projecten lopen nog steeds. Wel bereikten we al twee belangrijke mijlpalen:

- Driewekelijks leveren we een vernieuwde versie van het informatievoorzieningssysteem op met een demo voor de gebruikers.
- In het vierde kwartaal hebben we pilot van de LBR-methode gedaan, waar we veel input mee verzamelden voor de doorontwikkeling van de methodiek.

“**Waarom Rijksconsultants** Rijksconsultants hebben een brede blik op de opdracht en kijken altijd naar de samenhang tussen verschillende onderdelen. We besteden meer aandacht aan de proceskant en zoeken waar mogelijk verbinding tussen verschillende projecten.”

Quotes

“ *Rijksconsultants is echt een ontdekking. Ze zijn niet alleen deskundig op het gebied van bedrijfsvoering, maar ook goed inzetbaar bij onze vragen. We voelden ons ontzorgd en overwogen Rijksconsultants ook in te zetten bij andere vraagstukken.* ”

Edith Heijting
Programmadirecteur ministerie van Justitie en Veiligheid

“ *Rijksconsultants is what you see is what you get. Gemakkelijk inzetbaar, scherp in analyse en snel van begrip.* ”

Herman Westerhuis
Afdelingshoofd Organisatiestrategie & Ontwikkeling RVB

“ *We hadden continu overzicht en duidelijkheid en werden volledig ontzorgd. De rijksconsultant in deze opdracht was een echte duizendpoot: mensgericht, flexibel, financieel deskundig, organisatorisch sterk, en ook oog voor resultaat en data. Het is fijn dat iemand zich goed aan kan passen aan de organisatie en tegelijkertijd een frisse blik meebrengt.* ”

Rutger Stelwagen
Manager UBR Advocaten en Adviseurs Arbeidsrecht
en Organisatie-Inrichting

Over Rijksconsultants

Rijksconsultants draagt met tijdelijke management- en adviescapaciteit bij aan het realiseren van een wendbare, duurzame en innovatieve Rijksoverheid. De interimers en adviseurs van Rijksconsultants zorgen met hun verander- en realisatiekracht voor versnelling in dit traject. Door ruime ervaring, vertrouwdheid met het Rijk, en de inzetbaarheid zonder inkooptraject, zijn de professionals van Rijksconsultants de eerste keuze bij ondersteuning in organisatieopgaven en organisatieontwikkeling. Door kennis te vergaren, te behouden en te delen, ondersteunt Rijksconsultants bovendien het leer- en verandervermogen binnen het Rijk.

Rijksconsultants. Tijdelijke versterking voor blijvende verandering.

UBR | **RIJKSCONSULTANTS**

Dit is een uitgave van:

UBR | Rijksconsultants

www.rijksconsultants.nl

T 06 27032985

E contactrijksconsultants@rijksoverheid.nl

Bezoekadres

Rijkskantoor Beatrixpark

Wilhelmina van Pruisenweg 52 | 2595 AN Den Haag

Postadres

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

UBR | Rijksconsultants

Postbus 2011 | 2500 EA Den Haag

**Rijksconsultants. Tijdelijke versterking
voor blijvende verandering.**